

Statistisk analys

Ellen Almgren
Avdelningen för statistik och analys

08-563 088 07
ellen.almgren@hsv.se
www.hsv.se

2008-05-13 2008/5

Antalet sökande till högre utbildning ökar

Antalet sökande inför hösten 2008 är fler än inför hösten 2007 och därmed förefaller en tidigare nedåtgående trend vara bruten. Såväl antalet svenska som internationella sökande ökar jämfört med tidigare. Det är inför höstterminen 2008 fler sökande till såväl kurser som program, men bland programmen syns en kraftig ökning av sökande till masterprogram och en kraftig minskning till magisterprogram. Bland yrkesexamensprogrammen ökar antalet sökande till civilekonomprogrammen kraftigt och till civil- och högskoleingenjörprogram ökar antalet sökande för första gången på flera år. Däremot fortsätter antalet sökande till lärarutbildning att minska.

Omkring 292 400 personer har sökt till utbildningar på grundnivå och avancerad nivå vid universitet och högskolor hösten 2008. Det är en ökning med ca 13 procent jämfört med hösten 2007, då ca 259 300 personer sökte. I dessa uppgifter ingår såväl kurs- som programsökande. Antalet sökande till program har ökat med 18 procent och antalet sökande till kurser har ökat med 13 procent. En del av ökningen beror sannolikt på att kullen av 19-åringar (ungdomar som slutar gymnasiet) är större i år, men det finns också ett ökat antal internationella sökande. Ökningen bland enbart sökande med svenskt personnummer mellan höstterminen 2007 och höstterminen 2008 uppgick till sex procent (ca 15 900 personer).

Många internationella sökande

Av de ca 292 400 personer som har sökt högskole- och universitetsutbildningar höstterminen 2008 är ca 21 700, dvs. sju procent, internationella sökande som till största delen kommer från länder utanför EU/EES-området. Det är av flera skäl svårt att jämföra denna uppgift med tidigare höstterminer. Tidigare kunde personer utan svenskt personnummer bara söka med pappersblankett och det är först sedan vårterminen 2008 som internationella sökande har haft möjlighet att anmäla sig till högre utbildning i Sverige via webbplatsen www.studera.nu. Dessutom är det svårt att förhindra en viss förekomst av dubbla ansökningar från personer utan svenskt personnummer.

Inför hösten 2007 utgjorde sökande utan svenskt personnummer två procent (av totalt ca 259 300 personer) och inför våren 2008 utgjorde de sex procent (av totalt 167 500 personer). Det är alltså en ökning av internationella ansökningar inför höstterminen 2008 men det är svårt att veta om den beror på en förenklad anmälningsprocess eller på ett ökat intresse för högre utbildning i Sverige. De ca 21 700 internationella sökande är personer som sökt i VHS ordinarie antagningsomgången inför höstterminen 2008.

Utöver denna har också två internationella antagningsomgångar anordnats under våren – till internationella masterprogram och till internationella kurser och program höstterminen 2008. Även om flera internationella sökande sannolikt söker i flera olika antagningsomgångar tyder allt på ett ökat antal internationella sökande inför hösten 2008.

Färre söker magisterprogram medan fler söker masterprogram

Inför höstterminen 2008 sökte ca 136 600 personer i första hand till utbildningsprogram. Det är en ökning med åtta procent från hösten 2007. Men ökningen varierar mellan olika programtyper och till magisterprogrammen minskar antalet sökande med 30 procent. Det finns flera olika förklaringar till minskningen. Möjligen erbjuder lärosätena magisterprogram i mindre utsträckning – utbudet kan alltså ha minskat. I och med att civilekonomexamen fick yrkesexamensstatus har sannolikt såväl efterfrågan på som utbud av magisterprogram inom ekonomi minskat. Men det kan också vara en indikation på att den nya utbildnings- och examensstrukturen förlänger studietiderna till examen genom att studenter väljer att studera till den nya tvååriga masterexamen snarare än till den ettåriga magisterexamen. Den kraftiga ökningen av antalet sökande till masterprogrammen – en ökning på 120 procent – stödjer också den tolkningen.

Antal sökande till olika typer av utbildningsprogram ht 2007 och ht 2008.

	Ht 2007	Ht 2008	Förändring 07-08 (procent)
<i>Kandidatprogram</i>	31 741	36 789	+16
<i>Magisterprogram</i>	4 638	3 232	-30
<i>Masterprogram</i>	3 735	8 222	+120
<i>Konstnärligt program</i>	133	214	+61
<i>Yrkesexamensprogram</i>	76 893	78 057	+2
<i>Övriga program</i>	9 406	10 115	+8
Totalt	126 546	136 629	+8

Civilekonom- och ingenjörsprogrammen ökar – lärarutbildningarna minskar i antal sökande

Omkring 78 100 personer har sökt till något yrkesexamensprogram i första hand, vilket är ca 1 200 fler jämfört med höstterminen 2007. Bland de största – i meningen mest eftersökta – yrkesexamensprogrammen kan en kraftig ökning på 41 procent noteras i antalet sökande till civilekonomprogram. Civilekonomexamen är ny som yrkesexamen och det är därmed svårt att göra jämförelser längre bakåt i tiden. En del av ökningen kan bero på att studenter som redan tidigare påbörjat studier inom ekonomi söker sig till civilekonomprogrammen för att kunna ta ut en yrkesexamen. Mycket tyder dock på ett ökat intresse för ekonomi bland sökande till högre utbildning. Även till övriga, generella ekonomiprogram ökar antalet sökande från ca 13 400 hösten 2007 till ca 15 400 hösten

2008, vilket innebär en ökning på 15 procent (men då är program på såväl grundnivå som avancerad nivå inräknat).

Antalet sökande till civilingenjörsprogram har ökat med åtta procent jämfört med hösten 2007 efter flera år av minskat antal sökande. Också till högskoleingenjörsprogram har antalet sökande ökat från ca 3 900 höstterminen 2007 till ca 4 400 höstterminen 2008 – en ökning med 13 procent. Även denna ökning kommer efter flera år av minskat antal sökande till högskoleingenjörsprogram. Antalet sökande till högskoleingenjörsprogram är emellertid fortfarande 40 procent lägre än hösten 2001, då ca 7 300 personer sökte. Hur många av de sökande till ingenjörsprogram som är internationella finns det ännu inte någon uppgift om.

Den största gruppen, ca 12 500, har sökt till lärarutbildningar. Det är emellertid en minskning med 16 procent jämfört med föregående höst, då sökantalet var ca 14 800. Därmed fortsätter en trend från 2006 med allt färre sökande till lärarutbildningarna.

Antalet sökande minskar relativt kraftigt även till utbildningar till specialistsjuksköterska – en minskning med 15 procent jämfört med föregående hösttermin. Däremot ökar antalet sökande till sjuksköterskeutbildningarna med åtta procent.

De tio antalsmässigt mest eftersökta yrkesexamensprogrammen inför hösten 2008.

	Ht 2007	Ht 2008	Förändring 07-08 (procent)
Lärare	14 805	12 505	-16
Civilingenjör	8 524	9 238	+8
Sjuksköterska	7 678	8 221	+7
Socionom	7 315	6 734	-8
Jurist	4 767	4 901	+3
Läkare	4 473	4 840	+8
Högskoleingenjör	3 859	4 353	+13
Civilekonom	2 894	4 094	+41
Specialistsjuksköterska	4 705	4 006	-15
Psykolog	3 254	3 206	-1

Kommentar: Yrkesexamensprogrammen ovan står rangordnade efter antal sökande höstterminen 2008 och det är en rangordning som inte helt överensstämmer med höstterminen 2007. Många av programmen ovan är stora i meningen att det antas många studenter, men det gäller inte alla. Ovanstående uppgifter är bara ett urval av befintlig statistik – för information om fler yrkesexamensprogram och vissa generella program hänvisas till NU-statistikdatabasens sökandetrycksapplikation på www.hsv.se.

Arkitekt- och läkarutbildning fortsatt populärt

Antalet sökande är ett slags mått på olika utbildningars popularitet, men hur eftertraktad en utbildning kan anses vara avgörs också av hur många platser som finns i relation till hur många som söker utbildningen i fråga. På grund av att det visat sig vara svårt att samla in tillförlitliga uppgifter om antal platser i olika utbildningar mäts numera det s.k.

sökandetrycket genom antalet sökande per antalet *antagen* på respektive utbildning. Det gör att uppgifter om sökandetryck för en specifik termin finns tillgängliga först efter att antagningen till den terminen gjorts. För höstterminen 2008 finns följaktligen ännu inte några uppgifter om sökandetryck.

För att ändå ge en uppfattning om antalet sökande till högt eftertraktade utbildningar, har en tabell sammanställts nedan som visar förändringar i antalet sökande mellan hösten 2007 och hösten 2008 till de tio yrkesexamensutbildningar som hade högst sökandetryck hösten 2007.

För flera av de utbildningar som hade högst sökandetryck höstterminen 2007 är förändringarna i antalet sökande inför höstterminen 2008 små. Antalet sökande till logopedprogram minskar dock med 25 procent och till dietistprogram med 14 procent mellan hösten 2007 och hösten 2008, men det handlar om ett litet antal personer. Till arkitektutbildning och läkarutbildning ökar istället antalet sökande med 16 respektive åtta procent mellan hösten 2007 och hösten 2008.

Förändring i antal sökande till de tio yrkesexamensprogram med högst sökandetryck höstterminen 2007.

	Sökandetryck ht 2007	Antal sökande ht 2007	Antal sökande ht 2008	Förändring 07- 08 (procent)
<i>Dietist</i>	13,4	669	577	-14
<i>Djursjukvårdare</i>	9,5	398	393	-1
<i>Psykolog</i>	8,8	3 254	3 206	-1
<i>Veterinär</i>	8,4	844	793	-6
<i>Läkare</i>	7,8	4 473	4 840	+8
<i>Sjukgymnast</i>	6,1	2 435	2 401	-1
<i>Tandläkare</i>	6,0	1 012	1 001	-1
<i>Arkitekt</i>	5,0	1 410	1 638	+16
<i>Logoped</i>	4,2	570	427	-25
<i>Socionom</i>	3,7	7 315	6 734	-8

Kommentar: Notera att sökandetrycksuppgifterna ovan anger antalet förstahandssökande per antagen, inte antalet *behöriga* sökande. Uppgifterna – och rangordningen – förändras något om man istället mäter sökandetrycket genom behöriga sökande, se vidare *Sökande och antagna till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå höstterminen 2007*, UF 46 SM 0701, Statistiska centralbyrån.

Kommentar om statistiken

Denna analys behandlar sökande i VHS antagningsomgång inför höstterminen 2008 fram till och med sista anmälningsdag den 18 april 2008. Till vissa utbildningar går det dock att göra en sen anmälan. Antalet sökande kommer därför att förändras. Vidare sker antagning i två urval. Till vissa utbildningar antas långt färre än det antal som sökt, till andra utbildningar sker antagningar efter att terminen startat. Dessutom registrerar sig inte alla studenter som antas – inte minst gäller detta de internationella sökande. På så

sätt är förstås sökandestatistiken ett oprecist mått på den faktiska studentvolymen hösten 2008.

Den 1 juli 2007 trädde den nya examensordningen enligt Bolognamodellen i kraft och inför höstterminen 2007 togs ett nytt antagningssystem i bruk. Dessa bägge förändringar får konsekvenser för sökandestatistiken, inte minst vad gäller jämförelser längre bakåt i tiden.